

בית נאמן

גמסר במוצ"ש פרשת כי תבוא, י באלול תש"ף

בעקבות המצב, השיעור מועבר בשידור חי בלבד.

בשעה 22:00

שיעורו השבועי של מרן ראש הישיבה רבנו מאיר מאזוז שליט"א

ניתן לשמוע בשידור ישיר את שיעורו של מרן שליט"א בערוץ קול ברמה. או ב'קול נאמן': 079-9-367-367 או ב'קול בית נאמן': 079-9270505

נושאי השיעור:

- א. האווירה בימים הנוראים. ב. השיבה שופטונו כבראשונה. ג. מאה ברכות לנשים. ד. סליחות ותקיעת שופר בחודש אלול. ה. "ועשית מעקה לגגך" למה המ"ם דגושה? ו. ביאור "כי תחבוט זיתך". ז. "לגר ליתום ולאמנה יהיה" היכן הלוי? ח. רבנו יוסף חיים ע"ה. ט. היכן לומר 'מה נאמר' בשני וחמישי. י. הדבקה המרפקיים בנט"י. יא. להזהר בכבוד תלמידי חכמים. יב. אם תמיד נהגו להניח שני זוגות תפלין יחדיו. יג. שיעור עיסה להפרשת חלה. יד. נסיעה לאומן בצל הקורונה. יז. רבנו נחמן מברסלב ע"ה וספריו.

ארמון המלוכה

א. רבותי, שבוע טוב ומבורך עלינו ועל כל ישראל. יישר כח (לר' כפיר פרטוש ועזרא טרבלסי יצ"ו על פיוטי הסליחות). אתם מכניסים אותנו לאווירת ימים הנוראים. המתקוות של הימים הנוראים אין כמותם. יש משהו שכתב שהוא נכנס ללחץ מהווידויים של אלול ושל ראש השנה. הלך לרב, והרב אמר לו: אל תגיד וידויים, אמר לו: אבל אני שומע את החזן, ואני לא יכול לסבול. אמר לו אני אקח אותך לרב יותר גדול - **לרב שלמה זלמן אוירבך ע"ה**, אמר לו: אתה פטור מלומר וידויים ותצא החוצה כשהחזן ממשיך. אין להם וידויים כמו שלנו שאתה רוצה לשמוע עוד ועוד ועוד. **הבעל שם טוב ע"ה** היה אומר איך אפשר להתוודות במנגינה? הרי אתה מתוודה על העוונות שלך?! והוא אמר: **משל למה הדבר דומה, לעבדים של המלך שמטאטאים את החדרים של הארמונות ושרים, למה? כי הם מנקים את הארמון של המלך. אז גם אלה שאומרים וידוי הם מנקים את הנשמה שלהם.** צריכים לומר וידוי מתוך שמחה, "חטאנו עוינו פשענו". מכאן ולהבא חושבנא טבא. ככה צריך להתפלל.

"ואשיבה שופטין כבראשונה"

ב. זה מוצאי שבת פרשת כי תבוא, עוד מעט ראש השנה. השבוע התבטא ראש הממשלה (ככה שמעתי, אני לא שומע רדיו, רק לעתים) שבכל השנה לא היו פיגועים, למחרת היה פיגוע בפתח תקוה. צריך ללמוד לקח לא לדבר יותר מדאי, לדבר כמה שפחות. רש"י אומר (בפרשת כי תשא ל"ד ג'): "אין לך יפה מן הצניעות". חוץ מזה, הוא שכח שהיה פיגוע בשבוע שלפני כן, יהודי הולך בדרך ואיזה מחבל זורק עליו אבן שהרגה אותו על המקום. אחר כך אמרו: יש לו למחבל ששה ילדים, מה נעשה להם? נהרוס לו את הבית? אסור להרוס את הבית, אלא נהרוס רק את החדר. מחר יגידו: לא נהרוס את החדר, נהרוס רק את המטה שלו, ואח"כ יגידו: רק את התמונה שלו... אומרים בסליחות (בתחינה ליום רביעי): "ועד אן אשוע ואין משפט. מתי תעשה ברודפי משפט. כמה ימי עבדך". כשאדם קורא את הסליחות בטוב טעם, בהרגשה ובכוונה, יודע שכל זה יחלוף. כל זה יעבור. יהיו לנו שופטים הרבה יותר טובים, שופטים שאינם מפחדים, לא ככה עושים.

מאה ברכות לנשים

ג. לפני שבועיים (עלון מס' 224 אותיות י"א-י"ב) דברנו על מאה ברכות לנשים. שלח לי מכתב הרב יניב נסיר שיהיה בריא, אמר לי שהוא כתב על זה בספרו הלכה למשה חלק ג' (סימן א'), והוא הביא שם ראיות רבות מהראשונים שנשים פטורות ממאה ברכות. אחת מהן מרבי יהודה בר קלונימוס משפירא (רבו של

1. אני לא יודע אם הביאו לי את הספר, ובאמת אין לי מקום להחזיק את כל הספרים, אני קורא מלה פה מלה שם, וזה מה שאני זוכר.

הרוקח, בספר יחסי תנאים ואמוראים ערך רב חייא בריה דרב אויא) שמנה מאה ברכות. והוא אומר שהטוב והמטיב אינו מהמניין, כי הפועלים לא אומרים הטוב והמטיב (ברכות דף ט"ז ע"א). וברכה לשתיה לא מניתי כי אינה קבע, אדם כל רגע ישתה? רק אלה שצריכים לשתות כל שעה. אנשים אחרים שותים פעם פעמיים שלוש ביום, וגם כששותים בסעודה ולא צריכים לברך. ברכה של סילוק התפלין אינני מונה? ותפלין וציצית למה מניתי? כי נוהגים בה קטנים בשעה שיודעים להניח ולהתעטף. זאת אומרת אם לא היו נוהגים הקטנים בכלל לא היה מונה. ומה עם הנשים? וכי נשים מברכות על טלית ותפלין? וכי הן נוהגות בהם? אלא ודאי שהן לא חייבות לברך מאה ברכות. יותר מזה, ראב"ה גם כן באותה תקופה פחות או יותר, אמר: עני שאין לו יין בשבת במה ישלים מאה ברכות? אנחנו אומרים ברכת בורא פרי הגפן, אבל הוא אין לו פרי גפן, מה יעשה? והוא טרח לחפש לו ברכה אחרת (ראב"ה ברכות ס"י קמ"ו). ומה עם התפלות כולן? וכי הנשים התפללו כל התפלות? הוא לא אמר כלום על אשה. וגם בזמנו הנשים לא היו יודעות להתפלל, לא היו יודעות לברך, רק כמה מלים. והרב עובדיה בעצמו אומר שנשים לא חייבות בשלש תפלות (שו"ת יח"ד ח"ג סי' ז). עוד הביא שיעור (נדפס בספר "משיעורי הראשון לציון" חלק ב' שיעור ק"א עמ' שע"ט) שהרב ע"ה אמר בו ככה: "יש אומרים שנשים חייבות במאה ברכות, ויש אומרים שפטורות, ומה טוב שיברכו, ואשרי חלקן. אמו של רבי יהודה צדקה ע"ה היתה בת אחותו של רבי יוסף חיים, והיא נהגה לברך מאה ברכות בכל שבת, וחפשה כל מיני טעדיקי לברך". אם זה היה חובה לא היה מביא אותה כדוגמא מיוחדת. חיפשה כל מיני טעדיקי לברך משמע שזה לא ממש חובה, אלא טוב לעשות את זה, טוב³. ב"תו של הבן איש חי היה

2. היו נוהגים במערבא לומר כשמורידים תפלין: "אשר קדשנו במצוותיו וצונו לשמור חוקיו" (ברכות דף מ"ד ע"ב). למה? כי יש פירוש "ושמרת את החוקה הזאת למועדה" (שמות י"ג י') - זה חוקת תפלין, "מימים ימימה" (שם) - מימים ולא לילות (עירובין דף צ"ו ע"א). פעם היו מברכים בארץ ישראל בערב כשמורידים את התפלין. היו כל היום כולו בתפלין, מתפללים בתפלין, לומדים בתפלין, ובקריאת שמע של ערבית מגיעים ל"למען ירבו ימיכם" - מורידים את התפלין ואומרים "וציונו לשמור חוקיו". היום אין דבר כזה. רק קוראים משהו לזכר, אחרי שחרית אומרים: "ויאמר אם שמוע תשמע לקול ה' אלקיך והישר בעיניו תעשה והאזנת למצוותיו ושמרת כל חוקיו" (שמות ט"ו כ"ו). לכן בגמרא שלנו לא כתבו לומר כן.

3. נדמה לי היא הייתה בקיאה בכל בן איש חי בעל פה. פעם אחת החזן שכח בראש חדש לומר יעלה ויבוא, והיא צעקה מעזרת נשים הא הא, לא הבינו. אחרי התפלה אמרה להם יעלה ויבוא שכחתם, אמרו טוב, בוא נחזור לתפילה. אמרה להם לא, בבן איש חי (ש"ב פרשת ויקרא אות י"ג) כתוב: אם כבר התפללו מוסף לא חוזרים התפילה יותר [אך עיין בהליכו"ע שם]. היא יודעת בן איש חי ויודעת להעיר, וכולם ישינים נרדמים... "תרדמת ה' נפלה עליהם" (שמואל א' כ"ו ב'). היתה צדקת כזאת.

לע"נ מזכה הרבים הרב גבריאל בן אסתר למשפחת חזן נלב"ע ט' באלול תש"ף תנצב"ה.

הדלקת נרות	מוצ"ש	ר"ת
18:24	19:34	20:15
18:41	19:36	20:13
18:31	19:36	20:12
18:40	19:35	20:12

נוצוב גרפי: 050-2798858

כולו תורה, נשים בליל הושענא רבה קוראים ספר דברים ותהלים (והכה"ח סי' א' אות ט"ו כתב שאומרות גם תיקון חצות). אבל הוא היה יודע שכל העיר כולה בקושי יודעים לברך, אז הוא תיקן להם ברכת המזון קצרה (ש"א פרשת חוקת ה"א), מאה ברכות לנשים לא שמענו. ואני זוכר עוד משהו. ראייתי בספר ערבי נחל (אולי ספר אחר) שמביא כל מיני דברי חסידות מספרי חסידים וכדומה. והביא שאשה אחת פגעו בה מזיקין, והיא שאלה למה פלוגית לא פגעו בה מזיקין? אמרו לה בגלל שהיא נזהרת לענות תשעים אמנים בכל יום, ואת לא נזהרת. למה לא אמרו לה מאה ברכות, שגם כן בזה היתה נזהרת? אלא היא לא היתה אומרת מאה ברכות, רק אם שומעת ברכה היתה עונה אמן. אם כן זה לא ממש חובה.

"סלחתי כדברייך"

ד. מתחילים אנחנו את הסליחות בתחילת חודש אלול. כתב הטור (סימן תקפ"א) על פי פרקי דרבי אליעזר (פרק מ"ו) שמשנה רבנו היה שלוש פעמים בהר, ארבעים כפול שלוש. **ארבעים ראשונות** משה בסיון עד שבעה עשר בתמוז (אולי מז' בסיון עד י"ז בתמוז), **ארבעים שניות** מ"ח בתמוז עד סוף חודש אב. (ויש אומרים שהוא לא עלה למרום בשניות, אלא היה מתפלל יום יום, ככה כותב היעב"ץ בהגהותיו לסדר עולם פרק ו'). **ובארבעים שלישיות** נאמר לו "פסול לך שני לוחות אבנים כראשונים" (שמות ל"ד א'), הקב"ה התרצה על עוון העגל. אמר לו עכשיו תעלה ואני אכתוב לך שני לוחות אבנים כראשונים, זה היה באחד באלול. פרקי דרבי אליעזר לא מביא מנין לנו, רק מביא שבסוף **ארבעים יום נאמר לו "סלחתי כדברייך"** (במדבר י"ד כ'). ומתי סוף ארבעים יום? ביום כיפור. אבל לא לחשוב שנאמר למשה אז ביום כיפור בלשון זה - "סלחתי כדברייך", לא נכון, כי "סלחתי כדברייך" נאמר במרגלים (בפרשת שלח לך). אבל כשחכמים רואים פסוק מתאים, אומרים הנה זה מתאים גם לכאן. אמר לו "סלחתי כדברייך", והוא מחל לעוונות של ישראל. כל אמרו למשל, **שנחשון בן עמינדב** קפץ לים סוף והגיעו המים עד צוארו ואמר: **הושיעני אלקים כי באו מים עד נפש**". וזה פסוק שאמר דוד המלך (תהלים ס"ט ב'). אבל מתאים לכאן.

"ר"ח אלול מן התורה מניין?"

ה. אבל אין דבר שלא רמזו בתורה. גם ראש חודש אלול רמזו בתורה, כשמשנה רבנו התפלל על העגל כתוב שם: "זכור לאברהם ליצחק ולישראל עבדיך אשר נשבעת להם בך ותדבר אליהם ארבה את זרעכם ככוכבי השמים, וכל הארץ הזאת אשר אמרתי אתן לזרעכם ונחלו לעולם. וינחם ה' וגו'" (שמות ל"ב י"ג-י"ד). אמרתי אתן לזרעכם ונחלו לעולם ראשי תיבות **א' אלול**. בא' אלול - וינחם ה'. אם כן בראש חודש אלול הקב"ה התרצה והתפייס על עוון העגל.

לפעמים שמים דגש לחשיבות או נחיצות הדבר

ו. אדם צריך לדעת בתורה יש דברים שאף אחד לא ינחש אותם. למשל כתוב: **כי תבנה בית חדש ועשית מעקה לגגך** (דברים כ"ב ח'). ברוב הספרים שהכרנו בחוץ לארץ (ואולי בכלום) כתוב מעקה בלי דגש, אבל בתנ"ך קורן כתוב ועשית מעקה המ"ם בדגש. על פי הכללים אין טעם לדגש. למה? אם היתה המלה מעקה מלעיל אז זה נקרא אתי מרחיק, כמו: "מה פרצת עליך פרץ" (בראשית ל"ח כ"ט). פרץ בדגש כי היא מלעיל. אבל כאן מעקה זה לא מלעיל, יש געיה במ"ם והטעם בקו"ף ולא במ"ם. **אלא לפעמים עושים דגש בשביל להראות כמה זה חשוב, או כמה זה נחוץ, כמה זה דחוף.** כמו "קומו צאו מן המקום הזה כי משחית ה' את העיר" (בראשית י"ט י"ד) - להורות על הלחץ הנפשי של המדבר, "קומו סעו ועברו את נחל ארנון" (דברים כ"ד) - שלא יתעכבו יותר אלא יסעו מהר, "תשביתו שאור מבתיכם" (שמות י"ב ט"ו) - תבדקו טוב, תשביתו שאור. כל אלה לא צריכים דגש, כי אחרי שורוק לא יבוא דגש, אבל כדי לרמוז את זה באו ככה. "אבוא במ אודה י-ה" (תהלים קי"ח ט"ו) אין דגש, ואילו "יסור יסרני י-ה" (שם פסוק י"ח) יש דגש, כי היסורים יש בהם דגש.

פעמים יבוא דגש בעלילת המתג

ז. וכאן במעקה יש געיה, אבל זה לא מספיק. אמנם לפעמים מצאנו געיה שגורמת לדגש, כמו "מי כמוך באלים ה'" (שמות ט"ו י"א). יש חזנים שטועים, אומרים "מי כמוך באלים" בדגש קל, אחר כך אומרים "מי כמוך" בדגש חזק, לא, אלא צריך לומר: "מי

כמוך באלים" בדגש חזק שלא כדין. **מי כמוך בדגש קל לא בדגש חזק.** אומר בספר עין הקורא (שמות שם) בשם **יהב"י הנקדן**⁴, "מי כמוך באלים ה'" הבי"ת דגושה בעלילת המתג. מה זה עלילה? כלומר זה לא טעם ממש, אלא עלילה בעלמא - עילה בעלמא, כמו "עילה מצאו וטיהרו ארץ ישראל" (כתובות דף כ' ע"ב). כיון שיש בב"ת מתג (געיה) אז הבי"ת הודגשה בדגש חזק. וכאן גם כן בעלילת המתג של "ועשית מעקה" המ"ם בדגש חזק.

ועשית מעקה [חזק] לגגך

ח. אבל כאן יש טעם יפה מאד. הרמב"ם כתב דין בהלכות מעקה (פ"א מהלכות רוצח ושמירת נפש ה"ג), ומרן העתיק אותו (הר"מ סי' תכ"ז ס"ה), והבן איש חי גם כן הביא אותו (ש"ב פרשת פינחס אות ה'). ואין לזה מקור, רק סברא. (אולי הרמב"ם יש לו מקור מאיזה מדרש ואין לנו אותו, לא ידוע). הרמב"ם כותב שתעשה מעקה "שלא יפול ממנו הנופל", תעשה אותו חזק. אם תעשה אותו קל זה יותר גרוע, בן אדם ישען עליו חושב יש לו על מה להשען, "ישען על ביתו ולא יעמוד" (איוב ח' ט"ו). הוא נשען על המעקה והוא מתגלגל הוא והמעקה ביחד... לכן תעשה אותו חזק. **והתורה רמזה את זה כי תעשה בית חדש ועשית מעקה" - המ"ם בדגש חזק. אם תעשה מעקה חלש יותר טוב שלא תעשה.** אם לא עושים אתה יודע ואתה נזהר, אין לך שם על מה להשען. אבל שיש לך מעקה חלש מה אתה עושה? **התורה רמזה את זה בנקודה אחת.** ועשית מעקה לגגך בדגש חזק.

מה פירוש כי "תחבוט" זיתך?

ט. יש גם כן פסוק: **"כי תחבוט זיתך לא תפאר אחרייך"** (דברים כ"ד כ'). מה זה תחבוט? יש שפירשו תחתוך. אבל איפה מצאנו תחתוך תחבוט? אתה יכול לומר אני חותך את האבטיח - אני חובט את האבטיח?! מה זה אל תחבוט? אלא נראה לי ככה, כאשר אדם רוצה להוריד זיתים, הזית גבוה, מה יעשה? יביא סולם ומכאן ומכאן? אלא הוא חובט את הזית - הוא מנגע את האילן של הזית ואז נופלים הזיתים, זה נקרא תחבוט. "יכבט" (בערבית) זו הכוונה "כי תחבוט זיתך לא תפאר אחרייך"⁵. [שוב הראוני שכיוונתי לדעת **רב סעדיה גאון** (חי אלף ומאה שנה לפנינו): "כי דרך להשיר הענבים והזיתים ע"י חביטה". ככה מפילים אותם]. ויש גם בגיטין (דף נ"ט ע"ב) **עני המנקף בראש הזית**, ורש"י שם נדחק מה זה המנקף. ואני חושב שהמנקף פירושו כמו "אין אדם נוקף אצבעו מלמטה אלא אם כן מכריזין עליו מלמעלה" (זו גמרא בחולין דף ז' ע"ב). מה זה אין אדם נוקף אצבעו מלמטה? נוגף. אדם לא מקבל מכה באצבע שלו למטה רק שגזרו עליו למעלה. אז מנקף ונוגף וחובט כולם אותו דבר. יש ניקוף זיתים שפירושו כך.

למה השמיטה התורה את הלוי?

י. כתוב: **"לגר ליתום ולא למנה יהיה"** (דברים כ"ד י"ט-כ"א). שלושה פסוקים רצופים [עומר, זית, כרם] - "לגר ליתום ולא למנה יהיה". **תמיד התורה מזכירה את הלוי**, כמו "מקצה שלש שנים תוציא את כל מעשר תבואתך בשנה ההיא והנחת בשעריך. ובא הלוי כי אין לו חלק ונחלה עמך והגר והיתום והאלמנה אשר בשעריך ואכלו ושבעו" (שם י"ד כ"ח-כ"ט). **למה כאן השמיטה את הלוי?** חשבתי יש ראשי תיבות: **לגר ליתום ולא למנה יהיה ר"ת ללוי**. ולמה לא כתבה לוי בפירושו? כי הלויים תתן להם כמה גרגירים שנפלו?! שכחה של העומר? כבר יש להם מעשר ראשון כל שנה, ולפעמים יש להם גם כן מעשר עני. אז לוי שהוא עני יקח גם הוא, אבל סתם לוי הוא מכובד, הוא שר בבית המקדש, ואתה נותן לו כמה גרגרים של זיתים? לכן התורה עשתה את זה בראשי תיבות.

תקיעת שופר בחודש אלול

יא. בפרקי דרבי אליעזר אומר כשעלה משה למרום פעם שלישית בר"ח אלול תקעו בשופר להודיע שלא יטעו יותר אחרי העגל. שלא יעשו כמו פעם שעברה שהתחילו לספור אחד שנים שלושה, בארבעים לא הגיע, מיד - "קום עשה לנו אלהים" (שמות

4. זה חכם בתקופת רש"י שהיה בקי בדקדוק. זה נדיר למצוא חכם אשכנזי בקי בדקדוק.
5. יש דבר כזה "מקדמיה", גם כן קשה להגיע לגובה שלו. אז אומרים שמביאים דובים, והדובים האלה ככה עושים, חובטים חובטים חובטים, מנענעים את האילן ונופלים אגוזי המקדמיה.

צברית - אנגלית - צרפתית - אלהרית - פרסית

חינוך ילדים

בית ההוראה כסא רחמים

בנשיאות מרן רה"ר רבנו מאיר מאזוז שליט"א

מצנה טלפוני בכל נושא הלכתי

02-5353-383 סת"ם

רביית ממונת כשרות

הדו"ח

24 שעות ביממה!

24

לשוחזרות במוסדות
התקשרו בעת
086727523

המתכוון הבטוח לזניה בדין
להרבות בתורה והסדר

שלושים יום קודם ראש השנה

יב. והתורה רמזה את זה: "כי תצא למלחמה על אויביך" (דברים כ"א), כי - שלושים יום - תצא למלחמה על אויביך. יום הדין זה ראש השנה, שלושים יום לפני כן, תצא למלחמה על אויביך - גם האויב הגשמי וגם האויב הרוחני. האויב הגשמי זו הקורונה, להתפלל שהקב"ה יפסיק את הקורונה הזאת. וגם להתפלל שהקב"ה

ליב"א). עכשיו תדעו לכם הוא עלה, תחכו בסבלנות עד שיגיע. ומישהו שאל אותי, האשכנזים תוקעים מראש חודש אלול ואנחנו לא תוקעים בכלל (כחוף לארץ לא תקעו), והנה כאן בארץ ישראל בסליחות תוקעים כל "ויעבור", תוקעים בסוף 'תענו ותעתרו', מאיפה הבאתם את המנהג הזה? מצד אחד למה לא תוקעים כמו שכתוב בפרקי דרבי אליעזר (זה מדרש). ומצד שני אלה שתוקעים בארץ ישראל

בסליחות מאיפה הביאו את זה? הראו לי שזה כתב רבי שמואל ויטאל בנו של מהרח"ו (נולד בשנת שני"א), בסוף ספר שער הגלגולים הוא מספר איך הוציא רוח⁶. והוא אומר: "ובעת אמור י"ג מדות וכו' יתקע בשופר כמנהג כל הסליחות" דהיינו שתקעו בשופר (להוציא את הרוח), כדרך שתוקעים בימי אלול בסליחות. אז יש מנהג כזה, זה המקור שלו. ואלה שלא עושים את זה אומרים הסליחות עדיף מהתקיעות, בסליחות אתה שומע מלים נפלאות. דברים מיוחדים. אם אדם ישמע י'-ה שמע אביוניך, יראה את המשקל הנפלא, איך כל דבר ודבר במשקל במדה במשורה⁷.

6. היום אף אחד לא מתעסק ברוחות. פעם חכם אחד מקובל בירושלים דבר עם אשה שיש בה רוח, ושמעו אותה והיה פחד נוראי. השכנים שלנו באו, אמרו לי תראה 'הרוח דברה' ה'רוח דברה'. אחר כך אמרו שלא היו דברים מעולם, לקחו אשה אמרו לה תגידי כאילו בעלה שנפטר מדבר מתוך הבטן שלה. וזה סתם. אני לא יכול לדעת אם זה אמת או לא אמת. אבל יש עדויות בדרות קדמונים, בדורו של החפץ חיים, ושל רבי יהודה פתאיה, ועוד אחרים. וזו עדות מרבי שמואל ויטאל.

7. שרים לי בבית לפעמים, ואני סופר את ההברות באיזה שיר, ורואה פתאום עשה עשר הברות בבת אחת, היו לפני כן שש שבע הברות, מה קרה לכם? הכותב היה חולם קצת... הוסיף עוד הברה ועוד הברה. הוא לא יודע שאם יש מנגינה חייב להיות מספר הברות מסוים, שש, שבע, חמש. אבל לא פעם שש ופעם עשר. ככה עושים? רבי יוסף חיים עליו ע"ה כתב פיוט לליל שבת (לשון חכמים ח"א סוף סי' ג'): "עלי באר עלי באר פלגי מים פלגי מים", "אוצר מים מלא מים פלגי מים פלגי מים", "חבית מים מלא מים פלגי מים פלגי מים" (פעם אבא ע"ה היה קורא אותו, והיה שמח כ"כ בשיר הזה). אחר כך הגיע לכוס אמר "כוס המים מלא מים". למה לא אמר כוס מים? כי ראה שבכולם יש ארבע תנועות - ח-בית-מ-ים, מ-לא-מ-ים, ואם תאמר כוס-מ-ים חסר לך אחת, אז הוא הוסיף ה"א הידיעה. צריך לדעת ללמוד, להבין ולטעום את המנגינות, לטעום את השירים, לטעום את המשקל. זה לא משקל עמוק מדאי עם יתדות ותנועות, זה משקל פשוט. ועוד דבר, הראשונים לא מביאים בחשבון את השוואים ואת החטפים, אבל אחר כך יותר מאוחר בימי רבי ישראל נג'ארה הכניס גם את השוואים, שווא נח ושווא נע וחטף וכדומה.

בית נאמן

כס"ד

"ספרי היום ומרתים גבתהים"

בהתקרב יום הדין מוסדות "חכמת רחמים" יערכו את

תיקון הנפטרות

שתיקן המקובל האלוקי
רבי יהודה פתאיה זצ"ל

למסירת שמות חייגו עכשיו:
08-6727523

רב קווי | מענה 24 שעות ביממה

בהודעה אל 08-6727523

או בעמדות נדרים פלוס

• עלות כל שם 50 ש"ח •

לפרטים והזמנות:
053-6652663

כל תשמישי הקדושה במקום אחד
ספרי תורה • תפילין • מגילות ועוד

מונהג ע"י מגיחים מוסמכים מיושבת כסא רחמים

ספרי חיים ומתים לפניך נפתח לכן ראוי לעשות 'תיקון נפטרים' לטובת

מנן רבי יוסף חיים ע"ה

ג. הרב בן איש חי נפטר י"ג באלול תרס"ט (לפני מאה ואחת עשרה שנה). סבא שלי רבי רפאל ע"ה כל שנה היה מתענה בי"ג באלול, כשהיה זקן לא היה מתענה, אבל כשהיה צעיר היה מתענה ביום פטירת אביו, וביום פטירת אמו, וביום פטירת הבן איש חי, הוא היה בשבילו כמו אבא¹⁰.

היכן לומר 'מה נאמר' בשני וחמישי

ד. ונאב ע"ה גם היה מחשיב כ"כ את הבן איש חי (אבל הוא לא היה צם כמו סבא). וכתב למורנו רבי כלפון ע"ה שהיה הרב הראשי לג'רבא¹¹, ופעם הוא הוציא ספר ברית כהונה (מנהגי ג'רבא בתפלה וכל הדברים) חלק ראשון חלק אורח חיים, ואבא ראה שכתוב שם (מערכת הוי"ו אות ו) שבשני וחמישי אומרים "מה נאמר" אחרי הוי"ו. אומרים ככה: אנה ה' אלוקינו ואלוקי אבותינו וכו', מה נאמר וכו', ויעבור וכו'. והקשה עליו הרי הבן איש חי (ש"א פרשת כי תשא אות ד') לא אמר ככה, אלא אמר שצריך להיות שלשה סמוכים, "אנא", "ויעבור", "לדוד אליך". ולמה כבודו הביא את "מה נאמר" באמצע? ובאמת שבכל הסיפורים הישנים שלנו בחו"ל היה "מה נאמר" באמצע. וכן הוא בסידור הרש"ש. יש אנשים שכל כך אדוקים בספר מסוים ולא זזים ממנו. וראיתי בספר אחד (הראה לי את זה רבי ישראל חדאד שיהיה בריא, הבן של רבי בועז) שיש בו כתב יד של רבי כלפון שכתב: שמעתי ממורנו הרב רבי סאסי כהן שכמה הלכות בספר בן איש חי לא נקטינו כוותיה, כי הוא מחמיר נגד מרן.

הדבקת המרפקים בנט"י

טו. פעם בתמוז תשנ"ט (לפני 21 שנה) הייתי באמריקה, וחכם אחד אמר לי: "כשהיינו ילדים בפורת יוסף היינו צוחקים על הבן איש חי". מה זה "צוחקים על הבן איש חי"? אדם שהשפיע כל כך על עדות המזרח (ולא רק על עדות המזרח, אלא גם על האשכנזים. פעם לא היו לומדים בו, אבל עכשיו הם יודעים שהוא מתוק מדבש, ומביאים גם מהספרים שלו באגדה בניהו ובן יהוידע וכדו', דברים יפים מאד), עליו אתם

9. חשבת שיאמרו כמה פיזטים לכבוד הבן איש חי. אבל בטח אומרים בכל העולם כולו, במיוחד ביום האזכרה שלו.

10. והיה מתפלל שאביו כתב ספר על תהלים וכתב שם: "וכתב הרב אדרת אליהו ז"ל". מה זה אדרת אליהו ז"ל? הרי אדרת אליהו, הבן איש חי כתב אותו, והרי הוא חי אחריו, כי רבי רחמים מאזוז (סבא רבא שלנו) נפטר בי"ג בכסליו שנת תרס"ט, והבן איש חי נפטר אחריו - בי"ג באלול (באותה שנה נפטרו שניהם). אלא מה? שבג'רבא חשבו שמדפיסים ספר רק אחרי פטירת המחבר. ולכן כאשר סבא רבא ראה ספר אדרת אליהו חשב שהמחבר נפטר, לכן כתב "אדרת אליהו ז"ל". אבל באמת הוא לא היה ז"ל אלא נר"ו, כי זה היה עוד בחייו. פעם בן דוד של אבא (מר ברוך פרץ מאזוז) היה אצלנו לפני 67 שנים (בתשי"ג), והוא ש"ת ישכיל עבדי בבית. פתח אותו והתפלל היתכן שהמחבר חי?! איזו זכיה יש לו שהדפיס ספרו בחייו?! בג'רבא אין דבר כזה. היו מדפיסים ספר אחרי פטירת המחבר. עד שהיו עשירים שלא היו באים להלוויה, כי עושים להם מגבית: "תתרמו בשביל הדפסת הספר של החכם הנפטר", והם לא רוצים לתרום, הם קמצנים מה לעשות?! אז לא היו באים. אמרו זה מה שכתוב בפרקי אבות (פרק ו' משנה ט'): "שבשעת פטירתו של אדם אין מלנין לו לאדם לא כסף ולא זהב, אלא תורה ומעשים טובים". כי רק אלה שלומדים תורה באים ללוויה, אבל בעלי הכסף והזהב לא באים... כי יוציאו מהם כסף. מהענינים שלהם יוציאו את הכסף, מה לעשות... אבל בכל העולם היו מדפיסים ספרים בחיים.

והיה עוד דבר שאבא ע"ה היה מתפלל עליו, איך אין בספר ישכיל עבדי שום שגיאה, בכל הספרים שהיו יוצאים בג'רבא היה לוח הטעויות. כתוב שם: זו שגיאה, וכך צריך להיות, ותיקון ותיקון, כאב ראש. ואילו הספרים של ארץ ישראל נקיים. ובמיוחד ספר ישכיל עבדי שכמעט ואין בו שגיאה אחת. והסיבה היא משום ששם אתה מדפיס פליגו אחד (גיליון דפוס) ומעביר אותו למחבר. וזה לא רחוק כל כך כמו מג'רבא לתנוס שאתה צריך יומיים שלשה בספינה (מטוס עוד לא היה), ואחר כך יחכו לך עד שתשלח. היום ביום אחד מדפיסים ומביאים לך להגיה, אתה מגיה וגמרנו. ובעל הישכיל עבדי הדפיס הרבה תשובות של חכמי ג'רבא וגאבס, וחשב שכולם שם עשירים. עד שכתב באחד החלקים (איני זוכר איזה) "כל התרומות שקיבלתי מדרום תוניסיה, גאבס, ג'רבא ותיטאון וכו' וכו', לא הספיקו אפילו לרבע הספר". אבל לאט לאט הדפיס עוד ספרים ועוד ספרים.

11. וראיתי באיזה חוברת שכתבו "רב חשוב בתנוס" על רבי משה שתרונ. וכי הוא היה רק "רב חשוב"? הרי הוא היה הרב הראשי של תוניסיה כולה. ורבי כלפון כל פעם היה שואל אותו שאלות. שלוש מאות שאלות שאל אותו (ומובאים בספר ישכיל עבדי חלק א' וחלק ב'). אלא מה? אין לו זמן לענות לו באריכות, והיה עונה לו בקיצור בתי מלים. ולפעמים היה מאריך מעט. אבל העיון שלו היה נפלא, זך וישר.

יתן דעת בלב ראש העיר של תל אביב וראש העיר של רמת גן וחבריהם שלא ימשיכו במרדם, שיפסיקו את זה. זו ארץ ישראל, לא ארץ הגויים. לא עושים ככה. כמה שאנשים מתרחקים מהתורה אבל יש בלבם לב יהודי⁶. אפילו היהודי החילוני ביותר יש בו לב זך. הלב שלו טהור, רק ימצא אדם שידבר אתו, ויראה לו את החן והיופי של התורה. כולם יחזרו בתשובה. לכן: "כי תצא למלחמה על אויבך", יש לך אויבים גם בגשמי וגם ברוחני, כי - שלושים יום לפני כן - תצא למלחמה, כדי שביום ראש השנה תהיה טהור וזך.

8. השבוע פורסם בעלון הידברות על אחד סודני שרצה להתגייר. לפני שמונה שנים הגיעו סודנים למצרים, נתנו להם מכות רצח והוא ברח, משם הגיע לגבול ארץ ישראל. קפץ והגיע לגבול עם חברו, אחר כך חברו נעלם והוא מצא את עצמו ככה. מצא חיילים ישראלים אבל הם היו בדואים, מדברים אתו בערבית. אמר, מה זה אני עוד במצרים? אמרו לו: לא, אתה בארץ ישראל, רק שזה חיילים בדואים ומדברים בשפה שלו. אחר כך מצא חייל יהודי ואמר לו: אני צמא, עומד למות. ואמר הסודני לעצמו, ממה נפשך, אם יירה בו הוא מת, ואם לא יירה בו ימות בצמא. מוטב שימות בירייה מאשר ימות בצמא "טובים היו חללי חרב מחללי רעב" (איכה ד' ט'). אז הוא אמר לו אני צמא, הביא לו כוס מים, הוא לא האמין היה בטוח שיש שם רעל, כי אמרו להם שהיהודים האלה הורגי נפשות, רוצחים, רשעים, כל הזמן מקללים את הערבים. מה פתאום? אין דבר כזה. חיכה וחיכה וחיכה עד שאמר אני אשתה. שתה, ראה המים טובים, לא היה בהם רעל. מה זה?! אחר כך התחיל ללמוד עברית, ואחר כך שמונה שנים עד שגיירו אותו. וכשהתחיל ללמוד עברית אמר, אמרו לנו פעם שהיהודים כל הזמן מקללים את המוסלמים, זה לא נכון, הם לא מקללים אף אחד. מתפללים אחרים מקללים את היהודים. התפילות שלהם קללות.

אנחנו לא מקללים. עם ישראל הוא עם מנומס. עם בעל דרך ארץ. עם מיוחד במינו. לא בחנם בחר בנו הקב"ה. אומרים הטפשים היום מה זה אתה בחרתנו מכל העמים? למה בחרתנו? אתה יודע למה בחרתנו? כי אנחנו בני אדם! "אתם קרויים אדם ואין אומות העולם קרויים אדם" (יבמות דף ס"א ע"א). היה חכם אחד לפני מאתיים שנה, אמר היום הגויים יותר בני אדם מאתנו. למה? כי כבר התקדמו, המציאו דברים. הוא מדבר על גרמניה הארורה ימח שמה ויחכר, גרמניה התקדמה והמציאה דברים?! המציאה גז צקלון שתים בשביל לשרוף בו מיליוני אדם. זה מה שהתקדמה. בהמות בצורת בני אדם. עם ישראל מעולם לא יעשו את זה. המציאו דברים לטובת האנושות. ממצאים תרופות ועוד דברים.

לאור הסכנות האורבות לפתחנו ה"ו ראוי מאד לערוך פדיון נפש בערב ר"ה ובערב יוה"כ, וכפי הבטחתו של רבנו חיים ויטאל תלמיד האר"י הקדוש העושה כן מובטח לו שמשלים שנתו

פדיון נפש

ע"ש הרה"ג רבי דוד עידאן זצ"ל ובנו הרה"ש רבי שמואל עידאן זצ"ל

עיינן להרב שמן ששון ז"ל בדף קל"ג סוף ע"ד, שהביא בשם ספר הכוונות של הרב מאיר בתיארי ז"ל שקיבל מרבו הרה"י וזולנא זלה"ה ככתוב בגליון בספר בית מועד שמורנו הרב חיים ויטאל ז"ל היה נוהג בכל ערב עיינן להרב שמן ששון ז"ל ראש השנה לעשות פדיון נפש באופן זה, והוא שבערב יום ראש השנה היה מונה הק"ס פרוטות לפדיון נפש מניין בלבד והיה שומרם, ואחר כך בערב יום הכיפורים היה עושה הפדיון עצמו, ושומרם ובערב סוכות היה מחלקם, וזה כוונת

המעוניין בפדיון בעבור ח"ו לכל נפש | המוקד לטל. 055-6746187

כל ההכנסות יועברו למשפחות בני תורה בערב סוכות כמובא במקורות

צוחקים? ואיפה צוחקים? בפורת יוסף. הרי מי יסד את פורת יוסף? הבן איש חי. ולמה היו צוחקים? כי בהלכות נטילת ידים כתוב **שצריך להדביק את המרפקיים אחד לשני**, וזה דבר בלתי אפשרי, לא יכול להיות. איך הוא כתוב דבר כזה? והבן איש חי (שי"א) כתב את זה פעמיים, גם בפרשת תולדות (סי"ד) לגבי נטילת ידים שחרית, וגם בפרשת שמיני (סי"ו) לגבי נטילת ידים של הסעודה. **אבל הוא לא אמר להדביק את המרפקיים, אלא רק אמר "תכוון להכניס קשר הזרועות"** (דהיינו המרפק, הוא קורא לו "קובדו" בלע"ז) **לפנים, ולא יהיו יוצאין ובולטין כמנהגם לאחורי הגוף**, כלומר כשאתה מברך על נטילת ידים תכניס את המרפקיים קצת בפנים. הוא לא אמר שידביק אותם אחד לשני. **ועוד דבר**, שהוא אמר את זה בשם הרב האר"י (שער הכוונות דף ב' ע"ב), וא"כ אתם צוחקים גם על האר"י? **דבר שלישי**. באמת אפשר להדביק את המרפקיים. כשחזרתי הביתה בשנת תשנ"ט אמרתי לילדים הקטנים: אתם יכולים להדביק מרפקיים? הראו לי את זה בקלי קלות. אז קודם כל לא אמר את זה מלבדו, ודבר שני לא אמר להדביק את המרפקיים, ואם תרצה להדביק קצת בדוחק תוכל להדביק. **"לצחוק על הבן איש חי"!? איזה מן דיבור זה? תראו איך האשכנזים מכבדים את רבותיהם.**

"כבוד חכמים ינחלו"

זו. פעם אחת כתב מישהו דבר שאמר **הרב אוריבך ע"ה** שלא כדעת החזון איש. החזון איש אומר (או"ח שבת סי' נ' א"ט) שמי שמכבה חשמל חייב מן התורה משום סותר. כי כאשר אתה מדליק אותו אתה חייב משום בונה, כי אתה סוגר את המעגל. וכאשר אתה מכבה אותו אתה חייב משום סותר. ואף אחד לא הבין את זה. **הרב עזרא עטיה ע"ה** אמר שזה "מכבה" ולא סותר (עיין בשר"ת יבי"א ח"ד חאר"ח סי' ל"ו אות ג). ולמאי נפקא מינה? שכיבוי חשמל זה כיבוי גחלת שאינו עושה פחם, **ולכן כיבוי חשמל הוא דרבנן**, אבל אם תאמר שיש בזה משום בונה וסותר זה דאורייתא. ויכול להיות שהחזון איש החמיר בכיבוי, כדי שיזהרו ולא יאמרו שזה רק דרבנן. כי כשהתחילה ההשכלה היו אומרים כל דבר דרבנן, המשכילים היו כותבים בשבת

באנגלית ובגרמנית, והיו שואלים אותם איך אתם כותבים בשבת? אמרו להם זה "רק" דרבנן, כי יש פוסקים שאומרים שרק כתיבה אשורית זה מדאורייתא, אבל כתיבה בלעז היא מדרבנן. והמשנה ברורה (סי' ש"ו סי"א בביה"ל) **טרח בדין הזה, והביא כמה פוסקים שחייב מדאורייתא**. "הכותב בכל כתב ובכל לשון חייב", ככה לשון הרמב"ם (פ"א מהלכות שבת ה"י). וככה כתוב בתוספתא. ועשה ככה כדי לדחות את הסברא הזאת לגמרי¹². והנה בא תלמיד של הרב אוריבך וכתב בשם רבו "דלא כדעת החזון איש". וגער בו רבו ואמר לו: לא כותבים ככה, **אנחנו לא מבינים את החזון איש**. תכתוב: "דעת החזון איש צריכה עיון".

אם היו מניחין מעולם שני זוגות תפלין יחדין

זי. ויש דבר תמוה **בבן איש חי**. הוא כותב (שי"א פרשת וירא אות כ"א) **שמימות משה** 12. פעם אחת **הרב עובדיה ע"ה** הוצרך לסמוך על הסברא הזאת. היה במצרים בית כנסת אהבה ואחזה (וזה היה בית הכנסת היחיד שהיה נותן בו שיעורים בגמרא פעמיים בשבוע או בכל לילה (לא זוכר). ולמדו אצלו בתוך שלש שנים שהיה במצרים מסכתות שלמות. אני פגשתי אנשים באמריקה שהיו אומרים לי: אבא שלי למד אצל הרב עובדיה מסכתות שלמות במצרים באהבה ואחזה, והוא בקי בכמה מסכתות. והבן גם כן. הוא רופא עיניים ומטפל בתלמידי חכמים בכבוד, וגם כל יום יום קובע שיעור תורה ברמב"ם וברמב"ן וכדומה). וההכנסות באות מיום שבת, אדם עולה לתורה והיה תורם כך וכך. אבל אחרי שבת אומר "שכחתי כמה תרמת" או שאומר "אמרתי רק כמה גרושים". מה עושים? היה חדר סמוך לתיבה של החזן, והיה יושב שם גוי. וכאשר היה עושה לו החזן "מי שבירך", היה אומר בקול: "מי שברך אבותינו הקדושים הוא יברך את הרב פלוני שתורם כך וכך", וקורא בקול רם מה הסכום. והגוי היה שומע את סכום התרומה ורושם בצרפתית. ולכאורה יש כאן איסור, כי "אמירה לגוי שבות", ומה תאמר? שלא אמרת, והוא כתב מאליו? אבל אתה אומר בקול רם על מנת שיתכתוב, וא"כ אסור לכאורה לעשות את זה. והרב טרום ומוצא כמה פוסקים שאמרו שכתביה בלעז דרבנן. וא"כ זה כבר "שבות דשבות במקום מצוה" ואפשר להקל ולהניח במנהגם. (שו"ת יבי"א ח"ג האר"ח סי' כ"ג). ופעם הסביר לנו בישיבה, שלא היה להם הכנסות אחרות רק מהעליות לתורה לכן סמכו על הדעה הזאת. מצד אחד זה אסור, הוא חייב, הרמב"ם ככה פסק, ואם היה לנו סנהדרין מי שכותב בלועזית חייב. אבל יש דעות כאלה שהוא פטור. וממילא לפי דעתם אפשר להתיר בשבות דשבות במקום מצוה. ויש גם דעת בעל העיטור שמתיר אמירה לגוי במקום מצוה דרבים. ואכמ"ל.

עריכת פדיון נפש מסוגל להציל מגזרות קשות לכלל ולפרט

העושה פדיון זה באופן זה כבודאי משלים שנתו

נמהגו של רבינו הרב חיים יוסף תלמיד רבינו הארי"ל זיע"א וכמהגו של גדולי המקובלים משי בערב ראש השנה יום הכיפורים

יערכו ראשי ישיבת המקובלים "נהר שלום" שליט"א

פדיון נפש

הפאן קרישא הגר"ש המקובל
הר"ש שלום שמואלי
הר"ש שלום שמואלי
הר"ש שלום שמואלי

בערב ראש השנה ובערב יום כיפור

02-624-9000

יש להעביר את השמות וסך 36 ש' שהוא כולל 160 פרוטות לכל שם ולכל פדיון השמות יתקבלו פדיון ערב ראש השנה עד כ"ח אלול בערב ולפדיון ערב יום הכיפורים עד ח' תשרי בערב

כל כספי הפדיון קודש להחזקת מוסדות "נהר שלום" מוסדות של המקובלים האלוקי רבי מרדכי שרעבי זיע"א

המשתתפים בפדיון נפש גם לראש השנה וגם ליום כיפור יזכו ששמותיהם ינשפו לקודש פניהם לפדיון שערך זקן המקובלים חר"ב החסיד רבי שלום שמואלי שליט"א

עריכת פדיון נפש מסוגל להציל מגזרות קשות לכלל ולפרט

העושה פדיון זה באופן זה כבודאי משלים שנתו

הפדיון נפש

שמכטיה שנה טובה ומאושרת!

מי סידר את הפדיון לראשונה?
כספי שערך רחמים טוב' (פדיון נפש המקובל מאלוהי הנביא וכו' לטוב. הוא מובא גם ברמב"ן, השמן ששוקן בשם הארי"ל ורבי חיים ויטאל, ה"שש הקדוש, החיד"א, רבי חיים סאלאי וכו'.

האם הפדיון עובד גם בזמננו?
בזמן מלחמת נפוליאון, ערך מרן החתם סופר "פדיון נפש" לכל תושבי פרשבורג בזמן ההפצצה, ודברו כל בתי העיר אולם אף יהודי לא ניזוק, ויהי לסלא גדול

איך משפיע הפדיון על האדם?
לכל מהוגן והנשמה, יש לכולנו גם 'צלם' ה'צלם' הוא חלק רוחני השורה על האדם. מנחת אותו ושומרו עליו מכל יד. אם ה'צלם' נפגע או מסתלק, נפגעת השמירה על האדם, ואז הוא יכול להיפגע בגופו או בפרנסתו וכי"כ עריכת הפדיון כראוי - משיבה את ה'צלם' למקומו, ולמנהג מיטבית על האדם.

כיצד נערך הפדיון?
הרב הסודר כותב ציורפים של שמות הקודש שעולים כמניין 160, ועל כן צריך 160 פרוטות מכסף (ק"ס פרוטות). 160 הוא בניסמוריא שלם, והוא משיב את הגנת העולם על האדם, ועולה גם כמניין עץ - כ"י האדם עץ השדה. לאחר הפדיון ניתן הכסף כצדקה לעניים תלמידי חכמים.

ההבטחה המופלאה:
"הנזיר פדיון נפש באופן זה - כבודאי משלים שנתו" (מנחת שער השמחה)

יש לכם בעיה? - זה הפיתרון!
"פדיון נפש זה הוא תועלת תרושה לכל עדה שלא תבוא, ובפרט תלומים שיתרשאו במרתח

האם זה בודק ומנטשה?
"זכר מינוס חסידים ובודקים אותו יותר מאלף פעמים, והיה מועיל בעוזה ה' חתך באותה שעה, והיתה ניצרת תועלתו והרפואה לכל אדם"

מי צריך לערוך את הפדיון?
"ישיהיה עורך הפדיון תלמיד חכם, אשר ידאור קדומת לחכמתו ובקי בכונות הארי"ל והרש"ש"

מתי צריך לערוך את הפדיון?
"לערוך פדיון נפש בכל ערב ראש השנה וערב יום הכיפורים" (מנחת שער השמחה)

ידוע שגם מורנו ורבונו המעולה רבי יצחק כדורי זצוק"ל היה מעביר מעות הפדיון מדי שנה בערב ר"ה ובערב י"ז למורו ר' הרצל רבי בניוה שמואלי שליט"א בכדי שיערוך בעבורו את הפדיון נפש בכונות הרש"ש

02-624-9000

כל כספי הפדיון קודש להחזקת מוסדות "נהר שלום" מוסדות של המקובלים האלוקי רבי מרדכי שרעבי זיע"א

המשתתפים בפדיון נפש גם לראש השנה וגם ליום כיפור יזכו ששמותיהם ינשפו לקודש פניהם לפדיון שערך זקן המקובלים חר"ב החסיד רבי שלום שמואלי שליט"א

רבונו עד הגאונים היו מניחים שתי זוגות תפלין, וכן איתא בגמרא (עירובין דף צ"ה ע"ב) "מקום יש בראש להניח בו שתי זוגות". והרב בייע אומר ע"ה (ח"א האו"ח סי' ג) הקשה על זה הרבה קושיות. בהתחלה התפלאתי, למה אמר את זה בשם הבן איש חי? הרי גם האר"י אומר ככה. אבל האמת היא שהאר"י לא אמר ככה, אלא אמר שצריך להניח שני זוגות ביחד, אחד רומז לאבא ואחד רומז לאמא. אבל הוא לא אמר שהיו מניחים שני זוגות בכל הדורות. לא אמר ככה מעולם¹³. והקושיא שיש על זה, שהבן איש חי מביא ראיה לשיטתו ממה שאמרו בגמרא מקום יש בראש להניח שתי זוגות, כלומר הגמרא אומרת שמניחין שתי זוגות. אבל מחילה מכבודו, זה אמנם כתוב בשער הכוונות (והובא בקול יעקב סימן ל"ד סק"ד) "דע כי בתחילה מורי ז"ל היה מניח תפלין דרש"י ודר"ת ביחד בשחרית ומתפלל בהם תפלתו כמ"ש ז"ל בפרק הקומץ רבה מקום יש בראש להניח ב' זוגות תפלין ר"ל ביחד, דאילו בזה אחר זה יש מקום לאלף זוגות", ומזה כתב הבא"ח (הג"ל) שמימות משה עד הגאונים הניחו שני תפלין ששניהם אמת, "וכן איתא בגמרא מקום יש בראש להניח שני תפלין". אבל באמת אין כוונת הגמרא שהיו מניחים שני זוגות, אלא רק שיש מקום להניח שנים. ונפקא מינה לאדם שמצא בשבת תפלין בשוק או מחוץ לעיר, שהוא יכול להביא אותם כשהוא לבוש בהם שתיים שתיים - שני זוגות שני זוגות. אבל אין פירושו שבכל יום מניחים שני זוגות.

מוכח מהגמרא בעירובין שלא הניחום יחידו.

יח. ולא רק זה, אלא שמהגמרא בעירובין שם מוכח שהיו מניחים רק זוג אחד. איך מוכח? באותו דף ובאותו עמוד כתוב שם: "אמר רבא אפילו תימא רבי מאיר, התם דרך מלבושו, כחול שוויה רבנן, והכא דרך מלבושו, כחול שוויה רבנן. התם דבחול כמה דבעי לביש (אדם לובש כמה בגדים בחול), לענין הצלה נמי שרו ליה רבנן (התירו לו שילבש כמה שהוא יכול אם יש הצלה משריפה וכדו). הכא דבחול נמי זוג אחד אין טפי לא, לענין הוצאה נמי זוג אחד אין טפי לא". רואים שבחול אדם לובש זוג אחד של תפלין. אז עוד לפני הקטע של "מקום יש בראש להניח שתי תפלין", רבא אומר בפשיטות שבחול מניחים רק זוג אחד. וגם בקטע הזה של מקום יש בראש וכו', הגמרא מקשה: הניחא דראש, דיד מאי איכא למימר? ודחתה את זה: אלא כדאמר רב שמואל בר יצחק מקום יש בראש שראוי להניח בו שתי תפלין, הכי נמי מקום יש ביד שראוי להניח בו שתי תפלין. ולמדנו שכמו שאמר אותו חכם שיש מקום בראש כך יש גם מקום ביד. פשוט הגמרא שבראש יותר פשוט, כי בראש עד מקום שמוחו של תינוק רופס יש מקום לשנים, אבל ביד זה מצומצם¹⁴. והגמרא מקשה מה נעשה ביד? והגמרא תירצה שגם ביד יש מקום. ואם כל חכמי התלמוד היו מניחים ב' זוגות, אם כן מה המקשה מקשה ומה מתרץ המתרץ? מה הנחתם בבוקר? הרי אני ואתה הנחנו שתי תפלין? מה נגיד שאלה שמקשים בגמרא היו קטנים בני שש שבע? זה לא יכול להיות. אלא מוכרח שלא היו מניחים שתיים.

ראיה מדוד המלך

יט. אבל הרב עובדיה לא הקשה מכאן בתחלת התשובה אלא הקשה מגמרא בעבודה זרה (דף מ"ד ע"א), שם כתוב שדוד המלך היה מניח כתר במקום הנחת תפלין, ועל זה אמר "זאת הייתה לי כי פקודין נצרת" (תהלים ק"ט י"ו). מאי קאמר? הכי קאמר: בשכר שפיקודין נצרת - זאת הייתה לי לעדות. מאי עדותה? אמר רבי יהושע בן לוי שהיה מניחה במקום תפלין והולמתו. הכתר של דוד המלך היה מונח במקום תפלין. והא בעי לאנחוי תפלין? אמר רב שמואל בר יצחק, מקום יש בראש שראוי להניח בו שתי תפלין. זאת אומרת שיש לו מקום גם לתפלין וגם לכתר. ואם נניח שכולם היו מניחים שני זוגות תפלין א"כ היכן הזוג השני

13. יש עקשנים שאומרים ודאי ככה כוונתו. אתה יכול לומר ודאי, ואני יכול לומר ספק... תגיד מה שתראה. לא מעניין אותי אם בני אדם יסכימו איתי או לא יסכימו. יכתבו מה שירצו. יגיע הזמן שאנשים יבינו את הפשט הפשוט. האר"י לא אמר את זה.

14. פעם רבי יגון חורי ע"ה הייתה לו בעיה. כי התפלין שלו של ראש היו קצת יותר מהשיעור שכתב ביביע אומר, אבל הוא אמר שנראה לו שיש לו מקום. אמרת לו שככה משמע בגמרא [שבראש יש יותר מקום], אבל בוא נשאל את הרב. התקשרתי לרב בטלפון, ושאלתי אותו: מה הדין אם התפלין של ראש גדולות בחצי סנטימטר אבל יש לו מקום? אמר לי: זה בסדר.

מה נעשה לו? [וע"ש ביבי"א בהמשך אות כ"ה שהזכיר סוגיא דעירובין והוכיח ממנה בסגנון אחר].

"שמרה נפשי כי חסיד אני"

כ. ואחד חכם התקשר אלי לפני כמה שנים, ואמר לי שמצא את הקושיא הזאת בבן יהודע בעבודה זרה [ע"ש מה שתירץ], ואותו אחד יישב שלא כולם היו מניחים אלא רק יחידי סגולה. אבל דוד המלך בלי ספק היה מיחידי סגולה, ואם הם הניחו שתיים, דוד המלך שאומר "שמרה נפשי כי חסיד אני" (תהלים פ"ב ב'), והיה מחמיר בכל מיני דברים, וקם כל לילה בחצות, וכי לא היה מיחידי סגולה? איזה מין תירוץ זה? זה תירוץ דחוק. אבל הקושיא מעירובין יותר קשה, וכי המקשה והמתרץ ילדים קטנים - "קומו נא הילדים וישחקו לפנינו" (ע"פ ש"ב ב' י"ד). לא יכול להיות. אלא הם לא הניחו שתי זוגות. ואחר כך היה ספק. וגם הרב האר"י שאמר שניהם אמת, כוונתו שכל אחד ואחד יש לו על מה לסמוך למעלה. אבל למעשה מה עושים הוא לא הכריע¹⁵. וא"כ הקושיא על רבנו יוסף חיים במקומה עומדת.

אם רב האי גאון הניח שתי תפלין

כא. אבל כיון שהבן איש חי אדם צדיק, אין הקב"ה מביא תקלה על ידו. ומצאנו שלשה פוסקים מפורסמים - הרמ"ע מפאנו (בשו"ת שלו סי' ק"ז), ובעל אמונת חכמים (פרקים כ"ח-ל), ונחל אשכול¹⁶ (סי' כ"ו אות ג'), ששלושתם אומרים הוכחה שרב האי גאון הניח שני זוגות, ההוכחה עצמה מצאתי לה דחיה (כתבתי את זה במקום אחר. עיין בהערות לבא"ח שם), אבל על כל פנים אם זה נכון כדבריהם, אז מצאנו מקור למה שאמר הבן איש חי שהגאונים היו מניחים ב' זוגות. איזה גאונים? רב האי גאון שהיה אחרון הגאונים בזמן וראשון במעלה.

שיעור עיסה להפרשת חלה

כב. ועוד נחלקו מהו שיעור העיסה. הבן איש חי פוסק שזה תשע"ז דרהם (ש"א פרשת צו אות י"ט), וכיון שכל דרהם זה שלושה גרם, יוצא שזה בערך שני קילו וחצי. והגר"ח נאה הקשה עליו (שיעורי תורה עמ' קס"ז), לא יכול להיות ככה, הרי הרמב"ם (עדות פ"א מ"ה) ומרן (סימן תנ"ו ס"א) כתבו שזה תק"ך דרהם, איך אתה אומר תשע"ז? והרב עובדיה בגיל עשרים אמר שאין הלכה כמו הבן איש חי. קמו עליו הבבלים שיהיו בריאים (הם לא רואים שיש קושיא, הם אומרים אסור להקשות. גמרנו. מה שאנחנו אומרים זהו). פלפלו ופלפלו, וכל הפלפולים הבל. קם חכם אחד היום בספר 'עושה שלום' (עמ' ת"ג), ופירש את הבן איש חי שמדבר על מים. אבל איזה מים רבי?! איזה מים?! הוא אומר מפורש 'קמח משקל תשע"ז דרהם'. איך כתוב בהושע (ח' ד')? "צמח בלי יעשה קמח". הוא אומר קמח אתה אומר מים?! אלא שהבן איש חי יש לו שיטה אחרת. הוא כתב שזה על פי הגאון רבי חיים פלאגי בספרו חיים לראש (דף ק"י). ויש לי ב"ה הספר הזה (צילום מדפוס ראשון). ושם הוא מסתמך על תשובות הגאונים (שערי תשובה סימן מ"ו ושכ"ו) שמשמעותם ככה.

הרמב"ם ומרן פסקו תק"ך דרהם

כג. הרב נאה ע"ה (שיעורי תורה עמ' קס"ז) אמר שרבי חיים פלאגי התכוון לתשע"ז דרהם מים, ובקמח יהיה פחות יהיה תק"ך. אבל הוא לא אמר ככה. הוא מסתמך על תשובת הגאונים. ובגאונים כתוב מפורש שמשערים בקמח ולא במים. אלא מה? הגאונים חשבו שכולם אותו דבר, ואם אתה אומר ששיעור חלה מ"ג ביצים וחומש ביצה, כיון שביצה זה ח"י דרהם, תעשה 18 כפול 43 זה יוצא בערך תשע"ז. אבל הרמב"ם אומר שזה לא מדויק, כיון שהקמח הוא קל מאד מהמים, ושוקל שליש פחות מהמים. הוריד שליש מתשע"ז יצא לו תק"כ. ולמה הבן איש חי יפסוק כמו הגאונים ולא כמו הרמב"ם ומרן? כי חשב שהרמב"ם ומרן לא ראו את הגאונים, ואם היו רואים את הגאונים היו מחמירים שלא להפריש חלה בברכה עד שיהיה תשע"ז. אבל למעשה הרמב"ם ראה את הגאונים והוא חולק עליהם, אבל כאשר הוא חולק ובמיוחד כשחולק על רב סעדיה גאון, הוא נזהר מאד שלא יבינו שהוא

15. וכמו שאמר החזון איש כמה פעמים, בעולמות העליונים יש צ"ד הפוכה וצ"ד"י שרה, שהרי ככה כתוב בזוהר (הקדמת זוהר דף ב' סע"ב), אבל בעולם הזה התחנותן אנחנו האשכנזים כותבים צד"י ישרה. נקודה. אז גם בתפלין נאמר אותו דבר.

16. רבי צבי אברהם אורבך. הוא כותב "אמר הצב"א", הצב"א ראשי תיבות צבי בן אברהם. והוא שהוציא ספר נחל אשכול.

אפשר להגיע לרבי נחמן דרך לימוד ותפלה. וידליק נר לעילוי נשמתו בערב ראש השנה. ובזכות זה הקב"ה יכתוב לנו שנה טובה ומתוקה, שנה שכולה אור ושמחה. אמן כן יהי רצון.

מי שבירך אבותינו הקדושים אברהם יצחק ויעקב הוא יברך את כל השומעים עכשיו ובמצע השבוע, וכל הקוראים אחר כך בעלון, השם יתברך ימלא כל

ואת הדוקטורט, וכל היום רק רבי נחמן רבי נחמן... לכן אסור לדבר עליו. אם אתה לא רוצה לקרא - אל תקרא. תקרא תהלים ותקרא מה שתרצה.

מתפאר בזה, "הנה אני חולק עליו!"¹⁷. והרמב"ם כותב את זה פעמיים בפירושו המשנה, גם במסכת עדיות (פ"א מ"ב) וגם במסכת חלה (פ"ב מ"ו). ואחרי שהרמב"ם כתב ככה ומרן פסק ככה, כך הדין.

נסיעה לאומן בצל הקורונה

כד. יש הרבה ויכוחים על חסידי ברסלב שנוסעים לאומן. והשנה הזו אינה פשוטה בכלל, זה קשה מאד. הולכים שם להתפלל על חיים טובים ועל כל מיני דברים, ואם חס וחלילה משהו מהם יהיה עם קורונה מי יודע כמה יחלו בגללו. אז יצא שחרם בהפסדם. צריך לדעת שאפשר להגיע לחכם דרך הספרים שלו. אם אדם יכול

לטוס עם כל ההזירות אה"נ אבל

לא לריב עם רוני גמזו שאומר שלא ללכת רק מספר קטן, ולהגיד אנחנו הולכים וסומכים על רבי נחמן. לא עושים ככה, מי שלא יכול, או מי שעבר את המכסה, שלא ילך. ויקבל שכר על הפרישה יותר מהדרישה. ישב כאן בראש השנה הוא והילדים שלו, הוא והחברים שלו, וילמדו בספר ליקוטי מוהר"ן או בספר המידות.

ספר המידות נכתב כמעט בנבואה

כה. אני קורא קצת בספר המידות - זה ספר שנכתב כמעט בנבואה. הוא לא פשוט. כל מלה שלו קולעת אל השערה. פסיכולוג מיוחד שאין כמוהו בעולם. ועובדה שהספרים של רבי נחמן והספרים של הרב שלום ארוש שיבדל לחיים שמלאים חכמה ודעת (והם בנינים על ספרי רבי נחמן), תורגמו ללעז. ואפילו הסיפורים של רבי נחמן תורגמו לכמה שפות, ודנים מהי הכוונה שלו¹⁸.

17. יש כאלה שאומרים: "אתה יודע, אני חולק על הרב עובדיה". איזה גאון אדיר אתה... אתה לא שוה כלום לעומתו. עפר ואפר. לא עושים ככה, אלא אומרים "נראה לעניות דעתי, אחרת", אפשר לומר ככה.

18. יש אנשים שפוערים פיהם על רבי נחמן. יש אחד בצפת שמדבר עליו. אבל אתה עפר ואפר לעומתו. אתה יודע מי זה רבי נחמן?! פעם היה מיישה שרצה לקבל דוקטורט על רבי נחמן מברסלב, ולא היה מבין את השפה שלו, יש בו קצת קבלה וקצת ראשי תיבות. והיה הולך לרבי יהודה צדקה ע"ה והיה עונה לו. ואמר לו חברי תיזהר, בסוף אתה תהיה דתי. אמר להם מה פתאום, אני לא דתי, הוא חילוני. אבל לאט לאט נכנסו בלבו הדברים, ועזב את האוניברסיטה

זקוק לישועה?

קנה לך סגור ליום הכיפורים!

המעלה הגדולה ביותר לעשות זאת ע"י החזקת עמלי תורה

"תיקון ברית"

שיעשה ע"י יותר ממניין תלמידי חכמים שלומדים תורה בתענית דיבור לילה שלם לזכותך, כולל קריאת תהילים שלם ותפילות מיוחדות למענך. ובאשמורת הבוקר יערך פדיון נפש לכל שם!

בעלות 72 ש"ח לכל נפש

הלימוד יערך בליל שישי שלפני יום הכיפורים

72 ש"ח = מניין חסד עשה חסד עם עמלי תורה ותזכה לחסד בדו"ן!

למסירת שמות: 08-6727523

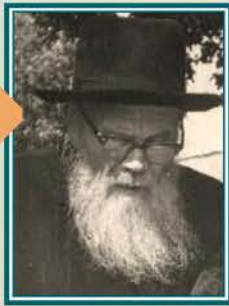
או בהודעת למספר 08-6727523

אנשי אנוסי 24 שעות כב קווי

מי התאונה?

תשובה ניתן לענות בקו בית נאמן 079-9270505 שלוחה 22. נא לשלוח התשובות עד יום ראשון בערב בן הפותרים נכונה יוגרל פרס (חובה לציון שם וכתיבת בצורה ברורה)

ילדי גאלה

בית נאמן לילדים מתוך שיעוריו של רבנו מרן ראש הישיבה שליט"א לע"נ גאולה בת הרבנית אסתר מאוזז ע"ה

גליון 181

למען הספר

בכל פסוק שהבעל שם טוב קורא, הוא מרגיש טוב יותר

בתוכחה. אבל רבי נחום היה כלו איברים איברים שבו ורצואו, והנה בכל פסוק שהבעל שם טוב קורא, הוא מרגיש טוב יותר וכל איבריו וגידי התרפאו. שאל את הבעל שם טוב: מה עשית ל? אמר לו: כל הקללות האלה הם ברכות בפנימיית, ואני כנתי על הפנימיית, לכן אתה עכשו בריא ותוכל ללכת לבית. (גליון 179 אות ה').

להיות בשמחה של פועמים ביום

ולא יסעו עד עלות המנחה ממנו. הוא ראה שהוא מעבד עשרות אלפי חילים עד שיגמר את התפלה שלו, איזו שמחה רבה. להט אש אהבת השם בו ועלו לבו, ובשמחה נוראה בחדות השם אשר היא מעיו האיר פניו, ויתפלל ברגש קדש מברכר בכל עז, שר הצבא עומד משתאה על שמחת החסיד ועל צהלת פניו, ויחפה עד שיגמר התפלה שלו. אחרי שגמר את התפלה נסעו כלם. כשהגיעו לעיר מחוז חפצם, אנשי העיר יצאו לקדם את פניהם בלחם ויין, וראו את החסיד וקדמו גם אותו: "ברוך הבה, הראית להם את הדרך, כל הכבוד לך". אמר להם השור: "תסתכלו על האיש הקדוש הזה, אני מקנא בו, גן עדנו גן עדן שלו" בעולם הבה לא אוכל לבקש, כי הוא אדם קדוש וצדיק ומי אני? אבל אני מקנא בעולם הזה שלו, כי ראיתי השמחה שלו כשעמד בתפלה, ואני יודע שהיהודים מתפללים שלש פעמים ביום, אז אם פן, הוא בשמחה כזאת שלש פעמים ביום, ואלו אני רואה שמחה כזאת אולי פעם בשבעים שנה". זה הספור שם. "טלז" זה מקום של ליטאים (כמו ישיבת טלז). אדם לא יודע כמה שמחה יש בתפלה, כי הוא מדבר עם בורא עולם כדבר בן לאביו, ולא אומר לו "כבודי", אלא אומר "אתה" ומבקש הכל. "אתה חונן לאדם דעת, ומלמד לאנוש בינה, חננו מאתך חכמה בינה ודעת". כל מלה בכל ברכה בתפלה שנה מיליונים, והעולם לא מבינים את הברכות האלה (למשל "העלה ארובה ופרפא לכל תחלאינו ולכל מכאובינו ולכל מכותינו", זה שלושה סוגים שונים: תחלאים זה שגדם חולה בספרת ולחץ דם וכל מיני דברים פאלה, אבל זה לא כואב ולא מרגיש את זה, אלא פתאום עולה לחץ הדם ועושה שמות בגדם. מכאובים זה שכואב לאדם. ומכות זה שהאדם קבל מכה ופצע בגוף, ומתפלא: מה המכה הזאת? "מה המכות האלה ב? דיה, ואמר אשר הפיתי בית מאהב" (זכריה י"ג ו'). אלו שלושה סוגים. צרו להתבונן בכל מלה בתפלה, וכי אתם חושבים שאנשי כנסת הגדולה סתם זרקו מלי? לכן תתבונן ותשמח בתפלה. (גליון 128 אות ו' ו')).

פעם רבי נחום מטש'רנוביל (בשנים האחרונות מכירים את העיר הזאת, כי היתה שם פצצת גרעין האטום והמנא ליצלו ושהיתה דליפה מהפאר, שגרמה לאסון) שהיה חסיד של הבעל שם טוב, התפלל אתו בשבת פרשת כי תבא. הבעל שם טוב היה קורא בתורה, והעלה אותו בעלית התוכחה לשבת שם הענשים החמורים אם לא יעשו את רצון השם]. התפלל על שהעלה

אקרא לכם ספור מספר עליות אליהו (מעלות הסולם הערה כ"ב), על צדיק אחד בשם רבי ליב מטלז, הנקרא "החסיד מטלז" וכתוב ככה: פעם אחת עבר דרך טלז חיל צבא גדול, תחת פקדת שר גדול ופילוסוף (לא סתם שר אלא שר מדען ופילוסוף) ואנשי העיר נשטמו אחד אחד, לבל יתפס אותם להראות לו את הדרך, וברחו כלם. השר מצא את החסיד הזה בבית מדרשו, מעטר בטלית ותפליו וישב ולומד גמרא. אמר לו: "בוא תראה לנו את הדרך, אנחנו לא מכירים את העיר הזאת". החסיד יצא מעטר בטלית ותפליו וספרו

בדו, וילך הלוך ודבר בדברי תורה, הוא מראה להם את הדרך ולומד, ופומיה לא פסיק מגירסא [פיו לא פסק מלמוד תורה]. כשהגיע זמן מנחה, נטה החסיד מן הדרך ללכת ליער, כי אי אפשר להתפלל עם כל ההמולה הזאת, אז מצא פנה שם. צעקו עליו החילים: "איפה אתה הולך? צרו להראות לנו עוד את הדרך". אבל שר הצבא כשהתבונן על החסיד, אמר: "בטח יש לו לעשות שם [איזה דבר], אולי הוא רוצה להראות לנו משהו ביער, כי נראה שהוא אדם משכיל וחסם". אמר לכל החילים שלו: "עמדו עמדו, אל תדברו מלה, אני עוקב אחרי". והוא עבר לפניו רוכב על סוס קל, וירכב אחר מצעדי החסיד, לדעת מה יעשה ביער. החסיד מצא שם מעין מים, נטל דיו ועמד תחת אילן אחד להתפלל בחדת קדש. וביותר עתה פאשר שם על לבו כי חיל צבא גדול עומדים הכן,

הלכה נאמנה

יש מנהג לאכל דגים בראש השנה, אבל אנחנו לא נוהגים בזה, כי מרן החיד"א (בספרו ברכי יוסף סימן תקפ"ג אות ה') מביא בשם הרשב"א, רבי שמועון בר צמח (בחייושו למסכת ראש השנה דף ל"ב ע"א) שלא לאכל דג בראש השנה, למה? כי נמצא בפרק האחרון בספר נחמיה (פרק י"ג פסוק ט"ו): "מביאים דגא וכל מר", והרי "דגא" זה לשון דאגה, וזה לא מתאים לראש השנה. אבל בכל זאת בתנוס (לא בגרפא) ובמרוקו אוכלים דגים בראש השנה, וכן האשפנזים אוכלים ראש דג. רבי יוסף משאש יש סגנון מיוחד, וכתב (בשו"ת מים חיים חלק א' סימן קפ"ו): אנחנו במרוקו לא חוששים לדג אחד הטמון בפסוקי נחמיה... כי בכל התנ"ך קלו כתוב "דג" בלי אל"ף, ורק פעם אחת בפסוקי נחמיה כתוב "דגא" עם אל"ף, אז מה אכפת לנו? נאכל את הדגים של כל התנ"ך חוץ משל נחמיה... ולכן הם אוכלים דגים ומבקשים "שנפרה ונרבה כדגים". אבל אנחנו לא נוהגים בזה, ויש שעשה פשרה: אם ראש השנה חל בשבת אז אוכלים דגים, ואם ראש השנה חל ביום חל אז לא אוכלים דגים (רבנו חיים פלאגי בספרו רוח חיים סימן תקפ"א אות ה'). אבל אין לנו את הפשרה הזאת, אלא אנחנו לא אוכלים בכלל (גליון 31 אות כ"ב, וגליון 81 אות ל"ה).

חידה

למי ועל מה אמר ה' "סלחתי כדברך"?

תשובה לחידה נמצאת בעלון הנוכחי: תשובות ניתן לענות בקו בית נאמן 079-9270505 שלוחה 21 (חובה לציון שם וכתיבת בצורה ברורה). נא לשלוח התשובות עד יום ראשון בערב

פתרונות מביכול קורא:

פתרון החידה: טבי באיוז תקופה היה? אחר חרב הבית השני. הוכח: אוריאל פרץ - ק. אתא

פתרון המתונה: האנר רבי מסיעד (מסעד) מאדאר זצ"ל (תרפ"ח - תש"ט). כתב עליו רבנו מרן ראש הישיבה שליט"א במגדולי ישראל חלק ד' (עמ' ס"ב) שטרח ויגע הוא בשלשם ואחת שנותיו, מה שלא יגע תלמיד ותוק בעשרות שנים, כמו שיראה הוראה בחיבוריו הרבים והעצומים: שרת מים טהורים, מסעדי נבר על הש"ס ועוד. וראה על דמותו בהקדמת ספר אמרות טהורות לנכדו האנר רבי אליהו בנימין מאדאר שליט"א (עמ' 84). הוכח: ניסן ברכה - נתיבות

ידע תדע

הפייטנים י"ה שמע אבינו י"ה? ו"יצו האל" חפרם רבי יהודה הלוי. הפייט הראשון נתקן בשביל תפלת מנחה של יום פפור, ולכן כתוב בשורה האחרונה שם: "הולכים בדרך נכונה, תבשרם היום סליחה (זה מתאים לכפיר), ובתפלת המנחה, השמיים חנף". אם נאמר "בתפלת השחר" [כמו שבאמת אומרים בפייט זה בפסליות] חחרו לא הולך טוב, ורבי יהודה הלוי היה עושה חרזים מדקיקים, אבל מרב החן של הפייט הזה, מרן הרב עובדיה זצ"ל היה אומר אותו בכל לילות הפסלות, ואפלו שכתוב לומר אותו בעשרת ימי תשובה, הוא היה אומר אותו בכל ימי הפסלות. "אבינו לנבך אל תעלם אנכי", הפייט הזה כל קר יפה. והפייט השני [שאומרים אותו בסליחות גרפא בימי שני ותמישיל], מראה לנו כמה האדם חדל אישים, וכמה אנשים רצים אחרי הקבד וההבלים, "דורך עז אשר עזו במעלתו ומרכבו", שיש לאדם מרובה יפה ואוטו מיוחד. פעם מישהו אמר לאבא זצ"ל על חכם גדול, שיש לו אוטו שאין פמוהו בכל ארצות הברית, רק לנשיא בלבד. אבא אמר לו: הוא קבל פאן חצי מהשכר שלו בעולם הבה. (גליון 179 אות א').